

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Literary-Cultural

afgazad@gmail.com

ادبی-فرهنگی

یونس نگاه

۲۴ سپتمبر ۲۰۲۲

یونس نگاه

ماهواره فیسبوک

صفحه فیسبوک فرصت کلان برای آموختن است. آدم‌های سیاسی و آنانی که در مسایل اجتماع و سیاست علاقه‌منداند، محصلان، دوست‌داران دانش و هرکسی که آموختن را دوست داشته باشد، می‌تواند از صفحه کوچک و کم‌هزینه فیسبوک خود ماهواره بسازد، دور جهان بگردد و هر جا نیاز شد بایستد، با دقت ببیند، بخواند و بیاموزد.

من در رسانه‌های اجتماعی دیگر فعال نیستم، احتمالاً آن‌ها نیز مثل فیسبوک و شاید بهتر از این فرصت گشت‌وگذار در کتابخانه اذهان مردم را فراهم می‌کند. برای آن‌که از این ماهواره شخصی استفاده درست کنیم، کمی زحمت و دقت لازم است. من تجربه خودم را شریک می‌کنم.

(۱) صفحه خود را مدیریت کنید. در تنظیمات آن بگردید و تمام تدابیر ایمنی، تنظیماتی که زحمت شما را کم کند و از بیروبار بیجا جلوگیری نماید و به شما فرصت دهد که بر صفحه خود حاکم باشید، طبق نیاز خود عیار کنید.

(۲) بخشی را که ویدیوها را خودکار روشن می‌کند، ببندید تا سرگردان نشوید و مصرف انترنیت‌تان (به خصوص در افغانستان که انترنیت قیمت است) بالا نرود.

(۳) فیسبوک را تنها در یک وسیله نصب کنید. اگر کمپیوتر دارید و امکان دسترسی منظم به کمپیوتر برای‌تان است، در موبایل فیسبوک ننبندید. برای چشم و صحت‌تان خوب نیست. من در موبایل فیسبوک ندارم. از نظر اجتماعی هم این خوب است. وقتی در جمع دوستان هستید، بیرون می‌روید یا در سفر می‌باشید به رسانه‌های اجتماعی مشغول نباشید. اگر کمپیوتر ندارید و مجبورید از موبایل استفاده کنید، بهتر است آن را طوری تنظیم کنید که هر لحظه به شما پیام ندهد. هر وقت خودتان خواستید مراجعه کنید. زمانی که من در موبایل فیسبوک می‌دیدم از طریق براوسر گوگل وارد می‌شدم و برنامه فیسبوک را دالود نکرده بودم. وقتی براوسر را می‌بستم فیسبوک هم بند می‌شد.

(۴) لیست دوستان و صفحاتی را که تعقیب می‌کنید، هر از چندگاهی بنابر ضرورت تازه کنید. برخی صفحات در اول جالب به‌نظر می‌رسند، پسان به مزاحم بدل می‌شوند و اطلاعات بی‌ارتباط به آنچه شما علاقه دارید برای‌تان می‌دهد.

آن‌ها را انفالو کنید. حساب دوستانی را که به مسایلی غیر از اموری که شما به آن سررشته دارید می‌پردازند نیز انفالو کنید. بیروبارک صفحه‌تان کم می‌شود و می‌توانید چیزهائی را که لازم دارید ببینید.

۵) فیسبوک به شما فرصت می‌دهد تا صفحات و حساب‌هائی را که فالو می‌کنید، اولویت‌بندی نمایید. تعدادی از صفحاتی را که دوست دارید منظم تعقیب کنید، به‌بخش Favorites بيفزایید تا زودتر از همه به چشم‌تان بیاید. فکر می‌کنم یک گزینه دیگر هم است که به شما کمک می‌کند برخی پست‌ها را زودتر ببینید.

۶) در انتخاب صفحات و پذیرش دوستان به خصوص آنانی را که خودتان درخواست دوستی روان می‌کنید دقت کنید تا به بخش کار، تحصیل، محل زیست و علایق‌تان نزدیک باشد و درعین حال به رشد شما کمک کند. من با چند لایه دوستان تماس دارم و نوشته‌ها، ویدیوها و فعالیت‌هایشان را تعقیب می‌کنم. از هم‌صنفی‌ها و رفیقان نزدیکم، از هم‌فکران و دوستان نزدیکم، از آن‌عده باشندگان محل اقامت، زادگاه و مناطقی که مدت طولانی زندگی کرده‌ام، از تعدادی از نویسندگان و سیاستمداران مناطق مختلف افغانستان که به زبان فارسی یا پشتو می‌نویسند.

بیرون افغانستان در منطقه ما از پاکستان، هند، ایران و ترکیه، چند تن محدود از تاجیکستان می‌خوانم. در دنیا، تعداد محدود نویسنده، سیاستمدار، روزنامه و مجله را تعقیب می‌کنم.

بسیار مهم است که تنوع و گستردگی منجر به بیروبار و سردرگمی نشود. هر جا دیدید صفحه اشتباهی را فالو کرده‌اید یا از یک بخش از این کتگوری‌ها معلومات بیش از حد و تکراری دریافت می‌کنید، تعدادی را انفالو کنید.

۷) زیر سؤال بردن باورها و ذهنیت‌های خود آدم هم در فیسبوک ممکن و آموزنده است. از آن بخش‌های جامعه که به‌منظرشان دشمن می‌آیند یا شدیداً اختلاف نظر دارید، تعدادی را در جمع دوستان و صفحات فالوشدگی نگه‌دارید و نوشته‌ها و نظرات‌شان را با دقت تعقیب کنید. گاهی متوجه می‌شوید که درمورد آنان خطا فکر می‌کرده‌اید و از آنان چیزهای زیادی می‌آموزید. مثلاً اگر ملا هستید از دمکرات‌ها بخوانید و اگر سکیولار هستید از ملاها بخوانید.

۸) اشتراک (فرمان) را از دست ندهید. اگر در بیروبار خود را گم کنیم ممکن ساعت‌ها بگردیم و هیچ چیزی در پایان نگرفته باشیم. ماهواره را در جاهائی ایستاد کنید و به دقت ببینید. ویدیوئی را که جالب دیدید از سر تا پا ببینید، یادداشت بگیرید و درموردش فکر کنید. نوشته‌ای را که مرتبط به علایق خود می‌بینید خط به خط بخوانید و اگر جالب یافتید ذخیره کنید. من برخی نوشته‌ها را کاپی کرده در صفحه ورد می‌خوانم. نکات برجسته‌اش را در ورد نشانی کرده در فولدر مشخص ذخیره می‌کنم.

۹) در بحث‌ها شرکت کنید و آموخته‌ها، یافته‌ها و نتیجه‌گیری‌های خود را با دوستان شریک سازید. اگر اهل قلم‌اید آن را بنویسید، اگر اهل سخن‌اید در مجالس از یافته‌های خود گپ بزنید، و اگر به هیچ یکی ازین دو علاقه ندارید با شریک کردن، لایک کردن و شکلک گذاشتن رأی و نظرتان را به صندوق بریزید. لایک و شکلک به اندازه کمنت بیانگر است. وقتی شما لایک می‌کنید تعدادی از دوستان شما از طریق آن لایک متوجه آن ویدیو یا پست می‌شوند. یعنی لایک و کمنت تنها ابراز نظر نیست، بلکه مثل آن‌که مورچه‌ها به آنتن همدیگر مخابره می‌کنند شما نیز به دوستان نزدیکتان از طریق کمنت و لایک هشدار می‌دهید، خبر می‌دهید، خوشخبری می‌رسانید.

۱۰) صفحه خود را هرچند وقت پاک‌کاری کنید. اعلانات بی‌ربط را حذف کنید (با نشانی کردن گزینه‌هائی که سر هر اعلان است)، صفحات و حساب‌های کاربری را با فالو و انفالو جابه‌جا نمائید.

۱۱) حضور در فیسبوک یا دیگر رسانه‌های اجتماعی باید بدیل کتابخانه و زندگی اجتماعی نشود. کتابخانه دیجیتال در کمپیوتر و موبایل اگر داشته باشیم و سؤال‌هائی که در رسانه‌ها خلق می‌گردد در آنجا عمیق‌تر تعقیب کنیم، بسیار مفید

تمام می‌شود. در غیر آن آدم ممکن است در دنیای بی‌پایان مجازی غرق شود، از ورزش، کار، وعده و مسؤلیت‌های دیگر خود بماند.

من فقط از فیسبوک استفاده می‌کنم. در توئیتر حساب دارم و تنها در مواردی که خبر یا معلومات ویژه در توئیتر باشد و نیاز گردد آن را بخوانم، سر می‌زنم. دیگر هیچ نوع حساب در رسانه‌های اجتماعی ندارم. تصور می‌کنم گرداندن چند حساب بسیار وقت‌گیر است و باعث عدم تمرکز و سرگردانی می‌شود.